

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XI. Innocent. III. Archiepiscopo a Lundensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

justit, Numeror. cap. 10. vers. 2. ibi: Fac tibi duas tabulas argenteas ductiles, quibus invocare possis multitudinem, docuerunt Gazeus in notis ad regulam sancti Pachomii, & B Hapthenus disquisit. monast. lib. 7. tract. 3. disquisit. 2. Bravo ad regulam D. Benedicti, cap. 37. Deinde vocari ceperunt tabulis, malleo, aut lignorum collisione Cefareus lib. 1. hist. cap. 40. de S. Virgine Hildegunde, ibi: Percussit tabulam, cum tam Abbas, quam ceteri fratres ad ejus exequias convolassent, & corpore exportato ad lavandam detectum fuisset, sexus femineus apparuit. Et lib. 6. cap. 36. ibi: Interim percussit tabellam conventus accurrat, morientem circumstetit, dicitque litaniam sacerdos defunctus totus, & vestitus cum solenni cantu deportatus est in oratorium. Notavit Zerda in advers. cap. 44. num. 22. qui usus diu duravit forsan propter egestatem monachorum & metalli penuriam. Qua etiam ratione in Ecclesia idem etiam usus diu invaluit. Synodus Nicaen. act. 4. ibi: Cum sancta civitati reliquie sanctae appropinquassent, surgentes subito, lignaque sacra pulsantes, invicem obviam facti sunt in veneranda Virginis Deipara eade, que appellatur nova; illic cum cruce & supplicatione egressi, leti, & gaudentes cum gratiarum actione sacris reliquiis occurrerunt. Amalarius Fortun. lib. 4. de ecclesiasticis officiis, c. 21. ibi: Potest & in hoc humilior usus Ecclesie Romana assignari antiquis temporibus quam nunc sit, & precipue tunc, quando latitabat per cryptas, propter perfectiores: nam & adhuc junior Roma Constantiopolis, que antiquis temporibus sub uno Domino cum antiqua Roma regeratur usum lignorum tenet, non propter aris penuriam, sed propter vetustatem. Tandem tintinnabulis ceperunt congregari, ut refert D. Hieronymus lib. 2. advers. Iovin. ibi: Cum ingressi domum fuerint, ad tintinnabuli pulsam preces effundunt: quod ubi fecerunt, signo itidem dato ministri, & c. D. Benedictus cap. 43. sua regula, ibi: Ad horam divini officii mox ut editum fuerit signum, relicti omnibus quelibet fuerint in manibus, summa cum festinatione curratur. Ubi Petrus Boerius ait, signum campanae in antiquis cenobiiis monachorum, vel fractum fuisse, vel perforatum, ut sonum emitteret terribilem, idque ut monachi recordarentur terribilis illius vocis: Venite ad iudicium. Vel in signum ait, quod sumus de ordine B. Benedicti, cujus tintinnabulum diabolus jactu lapidis fregit.

7.
Traditur
ratio de
videndi.

His suppositis ratio presentis decisionis ex eo provenit, nam cum oratoria monachorum non alia de causa construerentur, quam ad laudes Deo persolvendas, ut expressit Gregorius III in erectione monasterii sanctorum Martyrum Stephani, Laurentii, & Chrysogoni, ibi: Ad persolvendas Deo laudes, diurnis, & nocturnis temporibus ordinatas; Ecclesie vero seculares tum docendo populo, tum administrandis sacramentis plebi usui erant,

quibus ministeriis monachi inservire non valebant, Concilium Parisiense sub Ludovico cap. 46. Concil. Ravennat. sub Calixto II. can. 27. Gregorius VII. in Synodo Romana, can. 6. cap. illud, cum aliis, 16. q. 1. ideo licet in Ecclesiis secularibus campanae ponantur ad convocandum populum, tamen in oratoriis monachorum, quia haec ratio cesset, ideo campanae poni non possunt. Accedit, quia campana juris parochialis signum est; unde Presbyteri, qui alicui Ecclesie incardinantur, per funem campanae investuntur. Innoc. III. lib. 1. registr. in epist. ad Nivernen. Episcopum. Et cum Missae publicae olim in monasteriis non dicerentur, nec campanam ad populum convocandum monachi habere debebant. Quare idem Innocent. III. lib. 3. registr. in epist. ad Antipolitanum Episcopum prohibet monachis Lerinensibus aquae benedictae asperisionem, processiones, & litanias, baptismum, sepulturam, campanarum pulsationem antequam in Ecclesia parochiali fuerint pulsatae: notarunt Cironius ad tit. de stat. monach. Gibalin. d. 5. 2. n. 4. Unde recte Pontifex in presenti decrevit, Templarios, Hierosolymitanosque non posse in oratoriis suis campanas habere, quia cum ea construxerint tantum orationis gratiam, non poterant convocare populum ad sonum campanae.

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta; nam cum olim monachi in suis Ecclesiis Missas publicas dicere, aut Sacramenta administrare non possent, cap. iuxta 11. 16. q. 1. ideo nec campanae ad congregandum populum uti poterant. Nec obstat textus in d. c. nimis, cui ut satisficiant communitate repetentes in presenti asserunt, monachos in suis oratoriis campanam habere posse, ex d. cap. nimis, non vero campanas, ut in presenti docetur. Quae solutio aperte convincitur ex dicto capite in causa, de elect. ibi: Campanis. Quare hac omnia solutione dicendum est in dicto c. nimis, & aliis juris locis supra expensis agi de Ecclesiis eorum monachorum, quibus concessum erat publice missas dicere, ac fidelibus sacramenta Penitentiae, & Eucharistiae ministrare: quibus per consequens concessum videtur campanam publice pulsare ad fideles convocandos: at vero in oratoriis privatis peculiariter orationis gratiam constructis, quia fideles vocandi non erant, ideo campanas ipsi ponere nequibant. Tandem Ioannes XXII. in extra. pag. 2. de offic. custod. permittit mendicantibus Religiosis unam tantum campanam habere, ibi: Hoc perpetuo edicto ordinamus, quod religiosi dictorum ordinum mendicantium in nullo conventu suo, seu loco plures campanas habeant sine Sedis Apostolicae licentia speciali, sed una tantummodo pro loco quolibet sint contenti. Cui constitutioni generali consuetudine derogatum esse jam notarunt Alciatus lib. 8. parerg. c. 11. Alii apud Barbosam dicto voto 102. n. 62.

8.
Dissolvi-
tur dubi-
tandi ra-
tio.

CAPVT XI.

Innocent. III. Archiepiscopo a Lundensi.

TVARUM nostenor edocuit literarum, quod Fratres Hospitalis sancti Ioannis laici, & illiterati ad partes illas mittuntur pro elemosynis colligendis, quas populus ex devotione pro sustentatione pauperum praedicto loco mittere consuevit. Quia vero per se non sufficiunt loca omnia circumire, sibi clericos, sacerdotes, laicos & rudes, non religiosos, sed in nequitia exercitatos assumunt, eorum peccatoribus

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

T t 3

crucis

crucis characterem imponentes. Cumque gulæ, & ebrietati deserviant, se valde inhonestos in aliis ostendentes, clerum, & populum graviter scandalizant, cum ipsi laici ^b Prioratum fungantur officiis, & tam clericis, quam sacerdotibus præponantur; & non solum Episcopis inobedientes existunt, verum etiam quasdam immunitates, tanquam sibi ab Ap. Sede indultas præsumunt sibi temerè vindicare. Cui enim in quadam Ecclesia baptismali eis à tuo prædecessore collata, quidam nuper percuciens Vicarium sacerdotem, ipsam Ecclesiam defœdasset sanguinis effusione, usque ad reconciliationem divina ibidem interdixisti officia celebrari; sed nihilominus ipsi in ea divina celebrarunt: sacerdotes in super undecunque venientes, ac eos, de quorum conversatione, ac ordinatione nulla certitudo prorsus habetur, ad divinum sibi officium celebrandum ^d recipiunt, Episcopi assensu minimè requisiti. Alios verò Presbyteros ab officio suspensos per Episcopos suos pro suorum exigentia meritorum, iidem, cum sint laici, ad officia ^e restituumt exequenda. Quidam præterea cum uxoribus suis in domibus propriis commorantur; & illos quidem, eo quod eis de suis aliquid conferunt annuatim, ita emancipare contendunt, ut aliis secundum leges terræ de sibi subjectis respondere minimè teneantur. Verum quia privilegium meretur amittere, qui permittit sibi abutitur potestate, f. t. per A. f. m. quat. si quos clericos, seu sacerdotes, aut laicos à prædictis fratribus pro colligendis elemosynis cruce falsa signatos inveneris, iis, à quibus ipsos missos esse se constiterit, per totam provinciam tuam, nostra fretus auctoritate, exhortationis huiusmodi officium interdicas: laici si fuerint, etiam missos excommunicationis mucrone percillas; si clerici, vel Presbyteri fuerint, vel ab officio, & beneficio suspendas, nullo prorsus privilegii beneficio, vel ap. remedio prevalente. Eos verò quos in prædicta Ecclesia lege tibi diocesanea subjectos post interdictum tuum divina celebrasse cognoveris, eisdem pœna & suspensionis involvens, in ea, donec reconciliata fuerit, quemadmodum sacra præcipiunt instituta, officia non permittas divina celebrare: Presbyteros etiam suspensos ab Episcopis suis, & prædictos fratres ad officia sua temerè restitutos, in eandem suspensionis sententiam nostrâ fretus auctoritate reducas: alios verò, quos ad respondendum aliis secundum legem terræ, præmissâ causâ asseris non teneri, nolumus excusari, quin eos ad respondendum, sub, ap. impedimento compellas. Datum ut suprà.

NOTÆ.

1. ^a **Lunden.**) In hac sexta collectione legitur *Lugdunen.* in tertia *sub hoc tit. c. 1.* legitur *Linden.* sed in ipso Registro epistolarum Innoc. correcto à Sirleto, *fol. 223.* legitur *Lundenf.* ex quo restituo præsentem textum. De Lundenf. Ecclesia nonnulla adduxi in *cap. 2. de consuet.*
2. ^b **Prioratum.**) de quibus Prioratibus, & eorum Priorum jurisdictione plura congeserunt *Valascus consult. 192. num. 11.* Marius Giurba *constit. 77. n. 17.* Carleval. *de iudiciis lib. 1. tit. 1. disp. 2. n. 451.* Mendo *de Ordinibus Milit. disquisit. 2. q. 2. n.*

^c 8. Scanno in propugnaculo huius Ordinis, *disp. 2. cap. 4. per tot.*

^c **Celebrarunt.** Cum esset polluta per violentam sanguinis effusionem, juxta traditam *cap. 3. de consecrat. Eccles.* Eundem casum narrat *Gull. Tyr. lib. 18. cap. 3.*

^d **Recipiunt.**) Contra traditam in *cap. 1. de clericis peregrinis.*

^e **Restituunt.**) Cum suspensus, aut excommunicatus ab uno Prælate, non debeat ab alio recipi, ut probavi in *c. ad reprimendam, de offic. Ordin.*

^f **Suspensionis.** Iuxta traditam in *cap. final. de excess. Prælat.*

CAPVT XII.

Idem R. Abbati & conventui S. Petri ^a Eugubini.

Cum olim essemus apud Perusum constituti, tu fili Abbas ad nostram præsentiam accessisti, privilegium bonæ memoriæ ^b Lucii Papæ præd. n. nobis humiliter repræsentans, & postulans illud suppliciter innovari, quod propter contradictionem ven. f. n. ^c Marci Eugubini Episcopi, qui tunc temporis supervenit, asserens hoc in suum præjudicium redundare, non fuit effectui mancipatum. Cumque alter vestrum de altero in nostro auditorio quereretur, ven. f. n. Aflisianis Episcopo causam sub ea forma commisimus audiendam, ut vos, & jam dictum Episcopum curaret ad concordiam revocare. Alioquin audiret utrimque proposita, & omnia in scriptis redigens, nobis processum negotii fideliter referret. Qui cum indulta vobis à Sede

Apolito-